

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 07 24
COM(2012) 409 final

2012/0200 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**leisti Lietuvos Respublikai toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos
2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹ (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei imtis specialių priemonių, nukrypstant nuo šios direktyvos, kad būtų supaprastinta pridėtinės vertės mokesčio rinkimo tvarka arba užkirstas kelias tam tikrų rūšių mokesčių slėpimui ar vengimui.

Raštu, kurį Komisija užregistravo 2012 m. vasario 8 d., Lietuvos Respublika (toliau – Lietuva) paprašė leisti toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM direktyvos 193 straipsnio.

Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2012 m. balandžio 4 d. raštu Komisija informavo kitas valstybes nares apie Lietuvos prašymą. 2012 m. balandžio 11 d. raštu Komisija pranešė Lietuvai, kad turi visą informaciją, kuri, Komisijos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti.

Bendrosios aplinkybės

Lietuvos vyriausybė prašo leisti toliau taikyti atvirkštinio apmokestinimo tvarką, kuri šiuo metu taikoma medienos tiekimo sandoriams ir apmokestinamųjų asmenų, kurių atžvilgiu pradėta teisminė bankroto arba restruktūrizavimo procedūra, prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sandoriams.

Kiek tai susiję su medienos tiekimo sandoriais, Lietuvoje yra daug savo prievolių nevykdančių prekyautojų. Šiame sektoriuje veikiančios įmonės dažniausiai yra smulkūs perpardavėjai ir tarpininkai, kurie dažnai dingsta mokesčių administratoriui nesumokėję už patiektas prekes apskaičiuoto mokesčio, o pirkėjams palikę galiojančias sąskaitas faktūras, suteikiančias teisę į PVM atskaitą.

Apmokestinamieji asmenys, kurių atžvilgiu pradėta teisminė bankroto arba restruktūrizavimo procedūra, dažnai nesumokėdavo mokesčių administratoriui iš savo klientų gauto PVM. Tačiau pirkėjas, jeigu jis yra reikalavimus vykdantis prekyautojas, vis tiek galėjo sumokėtą PVM įtraukti į atskaitą.

Taikant atvirkštinio apmokestinimo tvarką, nukrypstant nuo PVM direktyvos 193 straipsnyje nustatytos bendros taisyklės, vidaus sandorių atveju prievolė sumokėti PVM tenka klientui (jeigu jis yra apmokestinamasis asmuo).

Pirmą kartą šią nukrypti leidžiančią priemonę leista nustatyti 2006 m. gegužės 15 d. Tarybos sprendimu 2006/388/EB² (į jį taip pat buvo įtrauktos juodųjų metalų atliekų ir laužo tiekimo paslaugos ir statybos darbai, kuriuos dabar apima PVM direktyvos 199 straipsnis). Medienos tiekimo sandoriams ir apmokestinamųjų asmenų, kurių atžvilgiu pradėta teisminė bankroto

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

² OL L 150, 2006 6 3, p. 13–14.

arba restruktūrizavimo procedūra, prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sandoriams taikomą nukrypti leidžiančią priemonę leista toliau taikyti 2010 m. vasario 16 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2010/99/ES³.

Komisija pripažįsta, kad padėtis, kuria remiantis buvo nustatyta pirminė leidžianti nukrypti nuostata, nepakito. Lietuva tvirtina, kad, remiantis mokesčių tyrimais, nukrypti leidžianti nuostata buvo veiksminga tiek vykdant medienos tiekimo sandorius, tiek apmokestinamųjų asmenų, kurių atžvilgiu pradėta teisminė bankroto arba restruktūrizavimo procedūra, prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sandorius. Todėl reikėtų ribotą laiką leisti toliau taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą.

Jeigu Lietuva norėtų, kad šią nukrypti leidžiančią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2015 m., ne vėliau kaip 2015 m. balandžio 1 d. reikėtų pateikti Komisijai vertinimo ataskaitą ir prašymą leisti toliau taikyti tokią priemonę.

Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos

Kitoms valstybėms narėms buvo leista taikyti panašias leidžiančias nukrypti nuostatas, susijusias su PVM direktyvos 193 straipsniu.

Derėjimas su kitomis Europos Sąjungos politikos sritimis ir tikslais

Netaikoma.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Neaktualu.

Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

Poveikio vertinimas

Tarybos sprendimo pasiūlymu siekiama supaprastinti mokesčio rinkimo tvarką ir kovoti su galimu PVM slėpimu arba vengimu, todėl jis gali turėti teigiamą ekonominį poveikį.

Bet kuriuo atveju poveikis bus ribotas dėl siauros nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo srities.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Siūlomų veiksmų santrauka

³ OL L 45, 2010 2 20, p. 10–11.

Sprendimu leidžiama Lietuvai toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM direktyvos 193 straipsnio nuostatų, susijusių su atvirkštinio apmokestinimo tvarkos taikymu medienos tiekimo sandoriams ir įmonių, kurių atžvilgiu pradėta teisminė bankroto arba restruktūrizavimo procedūra, prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sandoriams.

Teisinis pagrindas

PVM direktyvos 395 straipsnis.

Subsidiarumo principas

Remiantis PVM direktyvos 395 straipsniu, valstybė narė, pageidaujanti pradėti taikyti nuo minėtos direktyvos nuostatų nukrypstančias priemones, privalo gauti Tarybos leidimą, kuris suteikiamas Tarybos sprendimu. Todėl pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą.

Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodytų priežasčių.

Šis sprendimas susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra privalomas.

Atsižvelgiant į ribotą šios išlygos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui.

Pasirinkta priemonė

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį nukrypti nuo įprastinių PVM taisyklių galima tik Komisijos pasiūlymu vieningai leidus Tarybai. Be to, Tarybos sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskiroms valstybėms narėms.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas ES biudžetui poveikio neturi.

5. NEPRIVALOMI DUOMENYS

Persvarstymo, keitimo, laikino galiojimo sąlyga

Į pasiūlymą įtraukta galiojimo pabaigos sąlyga.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

leisti Lietuvos Respublikai toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 291 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos⁴, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) raštu, kurį Komisija užregistravo 2012 m. vasario 8 d., Lietuvos Respublika (toliau – Lietuva) paprašė leisti toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB nuostatų, kuriomis nustatomas asmuo, kuriam tenka prievolė mokesčių administratoriui sumokėti pridėtinės vertės mokestį (PVM);
- (2) remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalimi, Komisija 2012 m. balandžio 4 d. raštu pranešė kitoms valstybėms narėms apie Lietuvos prašymą. 2012 m. balandžio 11 d. raštu Komisija pranešė Lietuvai, kad turi visą informaciją, kuri, Komisijos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti;
- (3) 2006 m. gegužės 15 d. Tarybos sprendimu, leidžiančiu Lietuvos Respublikai taikyti priemonę, nukrypstančią nuo Šeštosios direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo⁵ 21 straipsnio, Lietuvai leista, *inter alia*, nustatyti, kad prekių arba paslaugų gavėjui tektų prievolė sumokėti PVM, mokėtiną už apmokestinamųjų asmenų, kurių atžvilgiu pradėta teisinė bankroto arba restruktūrizavimo procedūra, tiekiamas prekes arba teikiamas paslaugas ir medienos tiekimą;
- (4) 2010 m. vasario 16 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2010/99/ES leisti Lietuvos Respublikai toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio⁶, leista toliau taikyti minėtą nukrypti leidžiančią priemonę;

⁴ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

⁵ OL L 150, 2006 6 3, p. 13–14.

⁶ OL L 45, 2010 2 20, p. 10–11.

- (5) Lietuvos mokesčių administratoriaus atliktais mokesčių tyrimais ir analize parodytas aptariamoms nukrypti leidžiančios priemonės veiksmingumas;
- (6) Komisija pripažįsta, kad esamą aptariamoms nukrypti leidžiančios priemonės taikymą pateisinanti teisinė ir faktinė padėtis tebėra nepakitusi. Todėl reikėtų ribotą laiką leisti Lietuvai toliau taikyti priemonę;
- (7) jeigu Lietuva norėtų, kad šią nukrypti leidžiančią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2015 m., ne vėliau kaip 2015 m. balandžio 1 d. reikėtų pateikti Komisijai vertinimo ataskaitą ir prašymą leisti toliau taikyti tokią priemonę;
- (8) ši leidžianti nukrypti priemonė neturės neigiamos įtakos Europos Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimo 2010/99/ES 2 straipsnis keičiamas taip:

„2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį dieną.

Jis taikomas nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. Bet kokį prašymą leisti toliau taikyti šiame sprendime numatytą priemonę reikia pateikti Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. balandžio 1 d. kartu ataskaita, į kurią įtraukta šios priemonės taikymo apžvalga.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lietuvos Respublikai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*